
Auca dels escultors Pujol (1668-1876)

Cinc generacions d'artistes de gust barroc, retaulistes.

1. La nissaga aixeca el vol
amb en Segimon Pujol,
2. que així que neix ja té gana,
a Gurb, al cor de la Plana.
3. A l'ombra dels Morató,
s'inicia d'escultor.
4. Per adquirir més destresa
passa un quant temps a Manresa,
5. amb els Grau i, al seu taller,
fa amistat amb en Sunyer
6. que se l'emporta al Conflent
a treballar de valent.
7. A Prada, té el plat a taula
mentre basteix un retaule
8. salomònic de primera
que dediquen a sant Pere.
9. Aquí es casa en Segimon
i, seguint com a segon
10. a les ordres d'en Sunyer,
es trasllada a Prats per fer
11. un retaule compromès
amb la gent del Lluçanès.
12. S'hi estableix. Té canalla
i mils de fustes entalla.
13. I així, l'any 1702
com que el veuen virtuós,
14. els casserrencs i el rector,
li confien el major.
15. Des de Casserres estant
fa més feina pel voltant:
16. a Montmajor, allà mateix,
a Coaner, a Serrateix...
17. L'any 1721,
treballador com ningú,
18. obre un front a Folgueroles,
on les coses no es fan soles.
19. L'altar del Sant Crist hi eleva
i s'hi instal·la. És casa seva.
20. Treballa a Castanyadell,
Vilanova, Taradell...
21. i amb en Francesc, el fill gran
fins a Matamargó van.
22. I més tard fins a Montclar,
on dos retaules hi fa.
23. A Folgueroles, avia
l'altar de Santa Maria
24. amb el seu fill Segimon
que mor jove, ves per on!,
25. Després del luctuós fet
qui hereta és el seu nét.
26. El famós Josep Pujol,
hereu del mas Godaiol
27. que no voldrà ser pagès,
sinó un escultor de pes.
28. Amb una Santaló es casa,
que de fills omple la casa,
29. i ell se'n va a guanyar el pa
a Puig-reig, Morunys, Bagà,
30. a Marceñyac, Sant Climent
de la Selva... i finalment
31. decideix de posar els peus
a Sant Llorenç dels Piteus,
32. on basteix la gran capella
dels Colls, una meravella!
33. Una glossa mariana
i barroca com Déu mana.
34. Establert a Sant Llorenç
llavors fa un treball intens.
35. Des d'aquí, amb els seus vaillets
dur el barroc a llogarrets
36. com Taravil o Paller,
a la Pedra i a Viver,
37. al Lord i a Matamargó,
on fa el retaule major
38. que té uns sants fenomenals,
i dos més de laterals.
39. És llavors que l'Acadèmia
per acabar amb la pandèmia
40. dels retaules i el barroc
diu que s'hi pot calar foc,
41. i no en deixa fer de fusta.
Josep Pujol s'hi ajusta
42. tant, que pobre i sense un sou
morirà el 1809.
43. Dels Pujol i Santaló
Segimon és el millor.
44. A Can Feliu, a Navès,
hi té l'obra de més pes.
45. I dels nets que podem dir?
Que Josep Pujol Galí
46. i Josep Pujol Llobet
també ens fan treure el barret.
47. Total: cinc generacions
i onze escultors que, amb punxons
48. i més eines de fuster,
uns cent retaules van fer.

Joan Vilamala, 2020